

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор

з науково-педагогічної роботи

проф. О.С. Чернишова

№ 96

02

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Виробнича лікарська практика»

спеціальності _____ 222 «Медицина» 228 «Педіатрія» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня _____ Другий (магістерський) _____

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми _____ Освітньо-професійна програма «Лікар» _____

Освітньо-професійна програма «Лікар-педіатр» _____

(шифр, назва освітньої програми)

статус
факультет
курс

нормативна
медичний
4

Кропивницький 2024

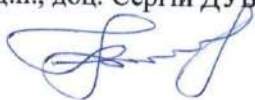
РОЗРОБНИК:
Керівник практики ДНМУ

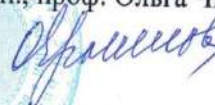
к.мед.н., доц. Вячеслав ГУСЕВ

«ПОГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Лікар»
к.мед.н., доц. Сергій ДУБИНА

Гарант освітньо-професійної
програми «Лікар-педіатр»
д.мед.н., проф. Ольга ЧЕРНИШОВА

Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня галузі знань **22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина», 228 «Педіатрія»** та навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань **22 «Охорона здоров'я»** у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю **222 «Медицина», 228 «Педіатрія»** кваліфікації освітньої «Магістр медицини» кваліфікації професійної «Лікар», «Лікар-педіатр» затвердженого МОЗ України, наказ № 1197 від 08.11.2021р., «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Донецькому національному медичному університеті», ухваленого Вченою Радою університету 24.05.2023р., протокол №8 та «Положення про організацію освітнього процесу у Донецькому національному медичному університеті», ухваленого Вченою Радою університету 12.10.2021 р., протокол №2.

Програма практики є методичним документом для здобувачів освіти і керівників практики. Вона необхідна для чіткого планування й регламентації діяльності здобувачів освіти і викладачів.

1.Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Виробнича лікарська практика» у здобувачів освіти 4 курсу складається із 4 змістовних модулів: 1 - «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного стаціонару»; 2 - «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного стаціонару»; 3 - «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного стаціонару» та 4 - «Основні обов'язки та професійні дії лікаря акушерського стаціонару» тривалістю 240 годин, що складає 8 кредитів.

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин		СРС	Рік навчання	Вид контролю	
	Всього годин/ кредити ECTS	Аудиторних				
		Лекції		Практичні заняття		
Модуль з виробничої практики	240/8	-	-	240	4	ПК
Змістовий модуль 1. Практика з внутрішньої медицини	75/2,5	-	-	75	4	ПК
Змістовий модуль 2. Практика з хірургії	45/1,5	-	-	45	4	ПК
Змістовий модуль 3.	75/2,5	-	-	75	4	ПК

<i>Практика з педіатрії</i>						
<i>Змістовий модуль 4. Практика з акушерства</i>	45/1,5	-	-	45	4	ПК

В кінці кожного змістовного модуля проводиться підсумковий контроль практичних навичок та знань згідно навчальної дисципліни і ранжується в одну оцінку «Виробнича лікарська практика».

Навчальна дисципліна «**Виробнича лікарська практика**» для здобувачів освіти 4 курсу:

- базується на знаннях, отриманих здобувачами освіти при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, топографічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології репродуктивної системи жінки, гістології та ембріології, мікробіології, фармакології, пропедевтики внутрішніх та дитячих хвороб, загальної хірургії та інтегрується з цими дисциплінами;

- закладає основи вивчення здобувачами освіти сучасних діагностичних технологій, які використовуються в клінічній практиці, що передбачає інтеграцію викладання з різними дисциплінами та формування умінь застосування знань з сучасних методів діагностики в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

МЕТОЮ навчальної дисципліни «**Виробнича лікарська практика**» є: придбання знань з формування здатності застосовувати набуті знання, вміння, практичні навички для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, використовувати основні та додаткові методи дослідження згідно освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівця за спеціальністю **222 «Медицина», 228 «Педіатрія».**

Завдання:

- проводити опитування і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати;
- планувати схему обстеження конкретного хворого залежно від особливостей клінічного перебігу захворювання;
- аналізувати результати основних лабораторних та інструментальних методів дослідження;
- визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях;
- проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань;
- планувати схему обстеження конкретної вагітної залежно від особливостей клінічного перебігу вагітності;
- планувати тактику ведення фізіологічних пологів та післяпологового періоду;

- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених терапевтичних, хірургічних, педіатричних захворювань та акушерських патологічних станів;
- брати участь у наданні невідкладної медичної допомоги при ургентних станах;
- виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- засвоїти знання морально-деонтологічних принципів медичного фахівця та принципів фахової субординації у клініці;
- оволодіти необхідними медичними маніпуляціями

Завданням практики є закріплення знань і умінь, одержаних при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін (обстеження хворого, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування) і подальше вдосконалення практичних навичок, ознайомлення з організацією лікувальної справи та умовами роботи лікаря в місті і районі, а також закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє виробнича лікарська практика (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті). Згідно з вимогами стандарту, виробнича лікарська практика забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- інтегральні:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
5. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати в команді.
6. Навички міжособистісної взаємодії.
7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватись іноземною мовою.
8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- спеціальні (фахові, предметні):

1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
9. Навички надання екстреної медичної допомоги.
10. Навички виконання медичних маніпуляцій.
11. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
12. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
13. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
14. Здатність до ведення медичної документації.
15. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.
16. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

3. Результати навчання

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Виробнича лікарська практика» закладає фундамент для формування в подальшому наступних програмних результатів навчання згідно ОПП «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222 «Медицина», 228 «Педіатрія»:

1. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити та оцінювати результати фізикального обстеження.
2. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання. Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань. Встановлювати попередній та клінічний діагноз.
3. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання.
4. Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання.
5. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання.
6. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану.
7. Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану.

8. Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
9. Виконувати медичні маніпуляції.
10. Планувати заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб.
11. Проводити виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань; первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби. Виявляти групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення.
12. Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення.
13. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності.
14. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.
15. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами,
16. свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.
17. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
18. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

У результаті проходження виробничої лікарської практики здобувач освіти повинен знати:

1. етіологічні та патогенетичні фактори захворювань;
2. класифікувати та аналізувати типову клінічну картину;
3. складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу захворювання;
4. демонструвативолодіння принципами лікування, реабілітації та профілактики захворювань;

5. ставити діагноз;
6. надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах;
7. проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу хвороб;
8. здійснювати оцінку прогнозу захворювання;
9. демонструвативолодіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Вміти:

1. збирати анамнез;
2. оглядати пацієнта;
3. планувати обстеження хворого;
4. інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень;
5. проводити диференційну діагностику найбільш поширених захворювань при типовому їх перебігу;
6. визначати попередній клінічний діагноз;

7. визначати терапевтичну, хірургічну тактику лікування;
8. визначати тактику ведення пацієнта дитячого віку;
9. визначати тактику ведення пацієнток акушерського профілю;
10. призначати лікувальне харчування;
11. надавати екстрену медичну допомогу;
12. вирішувати ситуаційні задачі;
13. відпрацьовувати практичні навички біля ліжка хворого;
14. вести медичну документацію.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Практ. зан.	СРС	Усього
Змістовий модуль I: Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару.			
Організація роботи лікаря-терапевта в стаціонарі. Принципи організації надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні.	-	10	10
Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення та ендокринної системи. Удосконалення навичок трактування лабораторних та інструментальних досліджень у внутрішній медицині.	-	20	20
Удосконалення навичок в обґрунтуванні і формулюванні діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення, ендокринної системи.	-	10	10
Призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення та ендокринної системи.	-	10	10
Удосконалення навичок у наданні невідкладної допомоги у клініці внутрішньої медицини. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря терапевтичного відділення.	-	15	15
ПК		10	10
Разом:		75	75
Змістовий модуль II. Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару			
Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні.	-	8	8
Клініка, діагностика і тактика лікування в хірургічній патології в умовах стаціонару.	-	8	8

Удосконалення навичок клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики в умовах хірургічного стаціонару.	-	8	8
Удосконалення надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях.	-	8	8
Принципи етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення.	-	8	8
ПК		5	5
Разом:		45	45
Змістовий модуль III. Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару			
Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я дітей. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення.	-	13	13
Удосконалення навичок клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару.	-	13	13
Тактика лікування основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару.	-	13	13
Надання невідкладної медичної допомоги в умовах дитячого стаціонару.	-	13	13
Принципи етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення.	-	13	13
ПК		10	10
Разом:		75	75
Змістовий модуль IV. Основні обов'язки та професійні дії лікаря пологового відділення стаціонару			
Принципи організації надання медичної допомоги вагітним, роділлям та породіллям в Україні. Основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини.	-	8	8
Ведення фізіологічних пологів та післяпологового періоду.	-	8	8
Удосконалення навичок з інтерпретації клінічних, лабораторно-інструментальних методів діагностики в акушерстві	-	8	8
Діагностика і тактика лікування ускладнень вагітності, пологів, патологічних станів плода в умовах акушерського стаціонару (багатоплідна вагітність, плацентарна дисфункція, дистрес	-	8	8

плода, затримка розвитку плода, ізоантигенна несумісність крові матері та плода, ранні гестози, гіпертензивні розлади, преєклампсія, еклампсія, невиношування вагітності).			
Надання невідкладної медичної допомоги в акушерстві. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря пологового відділення.	-	8	8
ПК		5	5
Разом:		45	45
Разом годин/ кредитів		240	240/8

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I: Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару:

- принципи організації надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні;
- удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення та ендокринної системи;
- оволодіння навичками трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження у внутрішній медицині;
- удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення та ендокринної системи;
- призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;
- оволодіння навичками надання невідкладної допомоги у клініці внутрішньої медицини;
- застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря терапевтичного відділення.

Змістовий модуль II. Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару:

- принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні;
- удосконалення навичок клінічної, лабораторно-інструментальної діагностики і тактики лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару;
- оволодіння навичками надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях;
- застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення.

Змістовий модуль III. Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару:

- принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні. Основи законодавства України з охорони здоров'я дітей;

- удосконалення навичок клінічної, лабораторно-інструментальної діагностики і тактики лікування основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару;

- оволодіння навичками надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей;

- застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення.

Змістовий модуль IV. Основні обов'язки та професійні дії лікаря пологового відділення стаціонару:

принципи організації надання медичної допомоги вагітним, роділлям та породіллям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини;

- діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності;

- участь у веденні фізіологічних пологів та післяпологовому періоді; - клінічна, лабораторна, інструментальна діагностика в акушерстві;

- діагностика ускладнень вагітності, пологів, патологічних станів плода в умовах акушерського стаціонару (багатоплідна вагітність, плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода, ізоантигенна несумісність крові матері та плода, ранні гестози, гіпертензивні розлади, прееклампсія, еклампсія, невиношування вагітності);

- тактика лікування ускладнень перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду, патологічних станів плода в умовах акушерського стаціонару (багатоплідна вагітність, плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода, ізоантигенна несумісність крові матері та плода, ранні гестози, гіпертензивні розлади, прееклампсія, еклампсія, невиношування вагітності);

- оволодіння навичками надання невідкладної медичної допомоги в акушерстві;

- застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря пологового відділення.

6. Контроль навчальних досягнень

Методика та засоби стандартизованого оцінювання поточної навчальної діяльності та підсумкового модульного контролю

Оцінка самостійної практичної роботи здобувачів освіти (СПРС) на базах практики та підсумковий контроль (ПК) проводяться в останній день практики. ПК приймає комісія (згідно з наказом ректора ДНМУ) у складі керівника практики та співробітників профільних кафедр.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточного контролю за змістові модулі (у балах), яка виставляється при оцінюванні практичних навичок відповідно до переліку, визначеного програмою практики.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модуля (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну діяльність (змістові модулі) – 120 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 80 балів (40%).

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Бали за індивідуальні завдання нараховуються здобувачеві освіти лише за умов успішного їх виконання та захисту. Оцінка за індивідуальну самостійну роботу розраховується як середній бал при засвоєнні всього переліку навичок і вмінь кожного з чотирьох змістових модулів: внутрішньої медицини, хірургії, акушерства, педіатрії. (див. додатки 1-4). Середнє арифметичне з оцінок змістових модулів конвертується у бали (відповідно до інструкції оцінки КСМ). Загальна сума балів за СПРС коливається від 72 до 120 балів. До підсумкового контролю допускаються здобувачі освіти, які виконали програму виробничої практики, мають належно оформлені звітні документи та отримали за поточну діяльність не менше 72 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (ПК)

Оцінювання ПК відбувається згідно до Положення про організацію та проведення контрольних заходів, відпрацювання пропущених занять та підвищення рейтингу студентів ДНМУ, введеного в дію Наказом по ДНМУ № 397 від «02» вересня 2019 р.

[Положення про організацію та проведення контрольних заходів, відпрацювання пропущених занять та підвищення рейтингу • Донецький національний медичний університет \(dnmu.edu.ua\)](http://dnmu.edu.ua)

Підсумковий контроль із захисту практики є стандартизованим і виставляється як середня арифметична оцінка (за 4 бальною системою) із врахуванням наступних етапів:

1) оцінка результатів знань, вмінь і практичних навичок студентів базою практики на підставі оцінок зі щоденника та виробничої характеристики (див. додатки 5-8);

2) оцінка правильності ведення і оформлення звітної документації студентів (щоденника, підсумкового звіту);

3) результати оцінювання знань здобувачів освіти під час співбесіди на захисті практики (усне опитування, використання тестів та/або ситуаційних завдань) та практичної підготовки.

Загальна кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середній бал за поточну навчальну діяльність, переведений за 200 бальною шкалою (відповідно до інструкції оцінки КСМ).

Регламент проведення ПК передбачає засвоєння та демонстрацію вмінь та навичок відповідно до програми з виробничої лікарської практики студентів 4 курсу з чотирьох змістових модулів: внутрішньої медицини, хірургії, акушерства, педіатрії.

Здобувач освіти за результатами ПК отримує чотири оцінки: з внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії, акушерства. З цих чотирьох оцінок вираховується середня оцінка за ПК з виробничої лікарської практики. Потім середня оцінка конвертується у бали за ПК. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів за ПК (тобто, не менше 48 балів, ця кількість балів ECTS дорівнює сумі традиційних оцінок «3»).

Шкала відповідності оцінок

Отриманий результат у 200-бальній шкалі конвертується в традиційну чотирьохбальну систему та систему ECTS за наступною таблицею:

Оцінка у 200-бальній системі	Оцінка у традиційній чотирьохбальній шкалі	Оцінка у системі ECTS
180-200	5	A
164-179	4	B
150-163		C
135-149	3	D
120-134		E
<120	2	FX

Додаток 1. Загальний цифровий звіт за результатами проходження ВП з внутрішньої медицини (СПРС)

Здобувач освіти _____ 4 курсу медичного факультету № _____, групи

на базі м/л № _____ міста _____

Перелік навичок і вмінь	Кількість навичок	Оцінка в балах
1.Проведення опитування та фізичного обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення та ендокринної системи, формулювання клінічного діагнозу (Пальпація грудної клітки, передсерцевої ділянки, суглобів, лімфовузлів, щитовидної залози, живота, судин, визначення пульсу; перкусія легень, серця, живота; аускультация легень, серця, судин і живота)	4-6-8	3-5
2.Щоденна курація хворих у стаціонарі;	4-6-8	3-5
3.Чергування у відділенні реанімації або блоці інтенсивної терапії; (робота у блоці – оцінка 3; чергування у блоці оцінка 4, чергування у відділенні реанімації – оцінка 5)	1	3-5
4.Участь у наданні невідкладної допомоги при ургентних ситуаціях (станах): при гострій дихальній недостатності (напад бронхіальної астми); анафілактичних реакціях (гостра кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок); печінковій коліці; діабетичних комах (кетозацидотична, гіпоглікемічна), гіпертиреозі (тиреотоксичний криз); гіпотиреозі (гіпотиреоїдна кома); гострій наднирковозалозній недостатності та ін.;	4-6-8	3-5
5.Вимірювання АТ на верхніх і нижніх кінцівках;	15-25-30	3-5
6.Оцінка клінічних, біохімічних та бактеріологічних досліджень крові, сечі, калу, мокротиння, шлункового соку і дуоденального дослідження, рН-метрії;	15-25-30	3-5
7.Реєстрація і аналіз ЕКГ;глюкометрія.	10-15-20	3-5
8.Аналіз даних функції зовнішнього дихання;	1-3-5	3-5
9.Аналіз рентгенограм;	8-10-12	3-5
10. Аналіз даних ендоскопічних досліджень;	3-5-8	3-5

11. Аналіз даних ехокардіографії, УЗД органів черевної порожнини, судин.	3–5–8	3-5
Середній бал		72-120

Підпис керівника _____

Додаток 2. Загальний цифровий звіт за результатами проходження ВП з хірургії (СПРС)

Здобувач освіти _____ 4 курсу медичного факультету № , групи _____
на базі м/л № _____ міста _____

Перелік навичок і вмінь	Кількість навичок	Оцінка в балах
1. Щоденна курація хворих у стаціонарі, (Пальпація грудної клітки, суглобів, лімфовузлів, щитовидної залози, молочних залоз, живота, судин; перкусія легень, живота; аускультация легень, судин і живота).	4–6–8	3-5
2. Огляд хворих, формулювання клінічного діагнозу, оформлення історії хвороби.	4–6–8	3-5
3. Чергування у відділенні в ургентний день або блоці інтенсивної терапії, травматологічному пункті; (робота у блоці – оцінка 3; чергування у блоці оцінка 4, чергування у відділенні в ургентний день – оцінка 5)	1	3-5
4. Особливості асистування при виконанні екстрених і планових операцій.	3–4–5	3-5
5. Оцінка клінічних аналізів (загальний аналіз крові і сечі) та біохімічних аналізів крові (загальний білірубін і фракції, білки крові, амілаза, електроліти крові, коагулограма та ін.) у хірургічному відділенні.	10–15–20	3-5
6. Оцінка даних інструментальних досліджень (рентгенографія, КТ, сонографія органів черевної порожнини, фіброгастро-дуоденоскопія, колоноскопія та ін.) у хірургічному відділенні.	10–15–20	3-5
7. Особливості асистування в перев'язочній: догляд за раною, дренажами, зміна пов'язок, хірургічна обробка гнійних ран.	1–3–5	3-5
8. Асистування в перев'язочній: догляд за раною, зняття швів.	1–3–5	3-5
9. Участь у підготовці хворого до операції; (венепункція, визначення групи крові, резус-належності, проведення проби на індивідуальну і біологічну сумісність, переливання компонентів крові та кровозамінників)	4–6–10	3-5
10. Участь у наданні невідкладної допомоги при кровотечі, септичному і геморагічному шоці; проведення корекції водно-електролітних порушень та кислотно-лужного стану та інш., пальцеве дослідження прямої кишки, катетеризація сечового міхура м'яким катетером.	1–3–5	3-5
Середній бал		72-120

Підпис керівника _____

Додаток 3. Загальний цифровий звіт за результатами проходження ВП з педіатрії (СПРС)

Здобувач освіти _____ 4 курсу медичного факультету № , групи _____

на базі м/л № _____ міста _____

Перелік навичок і вмінь	Кількість навичок	Оцінка в балах
1. Щоденна курація хворих дітей у стаціонарі; (Пальпація грудної клітки, передсерцевої ділянки, суглобів, лімфовузлів, щитовидної залози, живота, судин, визначення пульсу; перкусія легень, серця, живота; аускультация легень, серця, судин і живота)	4–6–8	3-5
2. Огляд хворих, формулювання клінічного діагнозу, оформлення історії хвороби;	4–6–8	3-5
3. Чергування у блоці інтенсивної терапії або у відділенні реанімації; (робота у блоці – оцінка 3; чергування у блоці оцінка 4, чергування у відділенні реанімації – оцінка 5)	1	3-5
4. Участь у наданні невідкладної допомоги дітям при ургентних ситуаціях (станах) при судомах, гіпертермічному синдромі, екзикозі і токсикозі дітей першого року життя, синкопах, набряку легень і гортані, бронхоспазмі, астматичному стані, порушеннях серцевого ритму, серцевій недостатності, інфекційно-токсичному шоці, гострій нирковій і печінковій недостатності, ускладненнях вакцинації та лікувальній терапії (алергічні реакції), застосування лікарських засобів: закрапування крапель в очі, закладання мазі за повіку та ін.;	4–6–8	3-5
5. Вимірювання АТ на руках і ногах;	10–15–20	3-5
6. Оцінка клінічних, біохімічних, бактеріологічних та імунологічних досліджень крові, сечі, калу, мокротиння та ін.;	15–25–30	3-5
7. Оцінка даних ФГДС з рН-метрією, колоноскопії, бронхоскопії	1–3–5	3-5
8. Реєстрація і аналіз ЕКГ	5–10–15	3-5
9 Оцінка даних спірометрії, ехокардіографії	2–4–6	3-5
10 Аналіз даних рентгенограм органів грудної клітки, ШКТ та сечової систем	4–6–8	3-5
Середній бал		72-120

Підпис керівника _____

Додаток 4. Загальний цифровий звіт за результатами проходження ВП з акушерства (СПРС)

Здобувач освіти _____ 4 курсу медичного факультету № , групи

на базі м/л № _____ міста _____

Перелік навичок і вмінь	Кількість навичок	Оцінка в балах
1. Щоденна курація вагітних, роділь, породіль.	4–6–8	3-5
2. Обстеження вагітних, роділь та породіль, участь у оформленні історії пологів, складання плану пологів.	4–6–8	3-5

3. Діагностика раннього (пізнього) термінувагітності, визначення передбачуваного термінупологів, маси плода (упізньому терміні вагітності) .	5–7–10	3-5
4. Аускультатція серцебиття плода.	5–7–10	3-5
5. Зовнішнє акушерське обстеження вагітних (пельвіометрія, індекс Солов'йова, ромб Міхаеліса прийоми за Леопольдом).	8–12–15	3-5
6. Внутрішнє акушерське дослідження.	1–2–3	3-5
7. Участь у веденні фізіологічних пологів, післяпологовому періоді.	1–3–5	3-5
8. Оцінка результатів лабораторних і інструментальних обстежень вагітних, плода, роділь, породіль та діагностика ускладнень перебігу вагітності (гіпертензивні розлади, ізоантигенна несумісність, патологічних станів плода).	.10–15–20	3-5
9. Участь у проведенні первинного туалету новонародженого.	1–2–3	3-5
10. Участь у лікуванні ускладнень вагітності, пологів, патологічних станів плода в умовах акушерського стаціонару (плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода, ізоантигенна несумісність крові матері та плода, ранні гестози, гіпертензивні розлади, прееклампсія, еклампсія, невиношування вагітності, багатоплідна вагітність). Участь у наданні допомоги при невідкладних станах в акушерстві (еклампсія, штучна вентиляція легень і непрямий масаж серця при асфіксії новонародженого).	1–2–3	3-5
Середній бал		72-120

Підпис керівника _____

ПЕРЕЛІК ВМІНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Змістовий модуль І: Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару.

1. Фізикальні методи дослідження хворого (огляд, перкусія, пальпація, аускультатція, вимірювання АТ).
2. Постановка діагнозу та вибір тактики лікування.
3. Інтерпретація даних лабораторних досліджень крові, сечі, мокротиння, калу, плевральної та асцитичної рідини, дуоденального зондування та рН-метрії.
4. Реєстрація та аналіз ЕКГ, глюкометрія.
5. Інтерпретація даних функції зовнішнього дихання.
6. УЗД органів черевної порожнини, судин, ЕХО-кардіоскопії
7. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах) при гострій дихальній недостатності (напад бронхіальної астми); анафілактичних реакціях (гостра кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок); печінковій коліці; діабетичних комах (кетоацидотична, гіпоглікемічна), гіпертиреозі (тиреотоксичний криз); Гіпотиреозі (гіпотиреоїдна кома); гострій наднирковозалозній недостатності та ін.;

8. Оформлення медичної документації

Змістовий модуль II. Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару.

1. Клінічна, лабораторна та інструментальна діагностика основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару.
2. Інтерпретація даних лабораторних досліджень крові, сечі, УЗД органів черевної порожнини, судин, рентгенографії, УЗД, КТ, фіброгастроуденоскопії, колоноскопії.
3. Постановка діагнозу та вибір тактики лікування.
4. Первинна хірургічна обробка ран. Особливості асистування в перев'язувальній: догляд за раною, дренажами, зміна пов'язок, видалення дренажів, зняття швів, розведення рани, хірургічна обробка гнійного вогнища.
5. Надання невідкладної допомоги при кровотечі, септичному і геморагічному шоках; проведення корекції водно-електролітних порушень та кислотно-лужного стану та інше.
6. Оформлення медичної документації

Змістовий модуль III. Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару.

1. Обстеження здорової і хворої дитини, оцінка і корекція харчування дитини першого року життя.
2. Оцінка клінічних аналізів (загальний аналіз крові у дітей різного віку, загальний аналіз сечі, аналіз сечі за Зимницьким, аналіз сечі за Нечипоренком, загальний аналіз калу, загальний аналіз мокротиння), біохімічних аналізів (вміст білка крові та його фракції, лужна фосфатаза, холестерин, АСТ, АЛТ, гострофазові показники, креатинін і сечовина крові, електроліти крові, аналіз сечі на діастазу), серологічних реакцій при автоімунних захворюваннях.
3. Оцінка даних фіброгастроуденоскопії з рН-метрією, результатів уреазного тесту.
4. Оцінка даних спірометрії, бронхоскопії, ехокардіографії. Оцінка даних рентгенограм органів грудної клітки, травної системи, сечостатевої системи.
5. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при судомах, гіпертермічному синдромі, екзикозі й токсикозі у дітей першого року життя, запамороченні, колапсі, набряку легень і гортані, бронхоспазмі, астматичному статусі, порушеннях серцевого ритму, серцевій недостатності, інфекційно-токсичному шоці, гострій нирковій та печінковій недостатності, ускладненнях вакцинації та терапії ліками (алергічні реакції).
6. Оформлення медичної документації.

Змістовий модуль IV. Основні обов'язки та професійні дії лікаря пологового відділення стаціонару.

1. Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, прийоми Леопольда, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.
2. Встановлення терміну вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження).
3. Визначення гестаційного віку плода і його маси.
4. Визначення передбачуваного терміну пологів.

5. Ведення фізіологічних пологів, післяпологового періоду.
6. Надання акушерської допомоги в пологах та післяпологовому періоді.
7. Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Первинний догляд за новонародженим.
8. Визначення принципів лікування ускладнень вагітності, пологів, патологічних станів плода (плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода, ізоантигенна несумісність крові матері та плода, ранні гестози, гіпертензивні розлади, преєклампсія, еклампсія, невиношування вагітності, багатоплідна вагітність).
9. Надання невідкладної допомоги при тяжких формах преєклампсії та еклампсії, дистресі плода, асфіксії новонародженого.
10. Інтерпретація результатів клінічних, лабораторних та інструментальних методів обстежень вагітних, роділь, плода (УЗД, аускультация, КТГ, тощо) для виявлення ускладнень вагітності, пологів, патологічного стану плода.
11. Оформлення медичної документації в акушерстві.

Додаток 5. Протокол оцінювання практичних навичок, які виносяться на ПК зі змістового модуля «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару»

№	Вміння та практичні навички	Оцінка в балах	
1	Проведення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення та ендокринної системи.	2-5	
2	Проведення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення та ендокринної системи.	2-5	
3	Оцінка даних інструментальних методів дослідження: рентгендослідження органів грудної клітки та черевної порожнини, ЕКГ, спірометрії, сонографії органів черевної порожнини, фіброгастро-дуоденоскопії, колоноскопії.	2-5	
4	Обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу.	2-5	
5	Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення та ендокринної системи.	2-5	
6	Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах) при гострій дихальній недостатності (напад бронхіальної астми); анафілактичних реакціях (гостра кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок); печінковій коліці; діабетичних комах (кетозацетемічна, гіпоглікемічна), гіпертиреозі (тиреотоксичний криз); гіпотиреозі (гіпотиреоїдна кома); гострій наднирковозалозній недостатності та ін.	2-5	
	Сума балів		48-80

Підпис викладача _____

Додаток 6. Протокол оцінювання практичних навичок, які виносяться на ПК зі змістового модуля «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару»

№	Вміння та практичні навички	Оцінка в балах	
1	Оцінка даних анамнезу, фізикального дослідження: огляду хворого, пальпації, перкусії, аускультації, ректального дослідження.	2-5	
2	Аналіз результатів лабораторних та інструментальних досліджень (рентгенографії, УЗД, КТ, фіброгастро-дуоденоскопії, колоноскопії).	2-5	
3	Обґрунтування та формулювання клінічного діагнозу, проведення диференційної діагностики захворювань органів черевної порожнини.	2-5	
4	Визначення плану консервативного й оперативного лікування залежно від патогенетичних чинників та тяжкості стану хворого.	2-5	
5	Особливості асистування при виконанні екстрених і планових операцій.	2-5	
6	Особливості асистування в перев'язувальній: догляд за раною, дренажами, зміна пов'язок, видалення дренажів, зняття швів, розведення рани, хірургічна обробка гнійного вогнища.	2-5	
7	Надання невідкладної допомоги при кровотечі, септичному і геморагічному шоку; проведення корекції водно-електролітних порушень та кислотно-лужного стану та інше.		
	Сума балів		48-80

Підпис викладача _____

Додаток 7. Протокол оцінювання практичних навичок, які виносяться на ПК зі змістового модуля «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару»

№	Вміння та практичні навички	Оцінка в балах	
1	Вміння проводити огляд хворих, обґрунтування і формулювання діагнозу, написання історії хвороби.	2-5	
2	Вимірювання артеріального тиску на руках і ногах.	2-5	
3	Оцінка клінічних аналізів (загальний аналіз крові у дітей різного віку, загальний аналіз сечі, аналіз сечі за Зимницьким, аналіз сечі за Нечипоренком, загальний аналіз калу, загальний аналіз мокротиння), біохімічних аналізів (вміст білка крові та його фракції, лужна фосфатаза, холестерин, АСТ, АЛТ, гострофазові показники, креатинін і сечовина крові, електроліти крові, аналіз сечі на діастазу), серологічних реакцій при аутоімунних захворюваннях.	2-5	
4	Аналіз ЕКГ.	2-5	
5	Оцінка даних фіброгастродуоденоскопії з рН-метрією,	2-5	

	результатів уреазного тесту.		
6	Оцінка даних спірометрії, бронхоскопії, ехокардіографії.	2-5	
7	Оцінка даних рентгенограм органів грудної клітки, травної системи, сечостатевої системи.	2-5	
8	Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при судомах, гіпертермічному синдромі, ексикозі й токсикозі у дітей першого року життя, запамороченні, колапсі, набряку легень і гортані, бронхоспазмі, астматичному статусі, порушеннях серцевого ритму, серцевій недостатності, інфекційно-токсичному шоку, гострій нирковій та печінковій недостатності, ускладненнях вакцинації та терапії ліками (алергічні реакції).	2-5	
	Сума балів		48-80

Підпис викладача _____

Додаток 8. Протокол оцінювання практичних навичок, які виносяться на ПК зі змістового модуля «Основні обов'язки та професійні дії лікаря пологового відділення стаціонару»

№	Вміння та практичні навички	Оцінка в балах	
1	Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, вимірювання розмірів тазу, визначення справжньої кон'югати, індекса Солов'йова, ромба Міхаеліса.	2-5	
2	Встановлення терміну вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження).	2-5	
3	Визначення гестаційного віку плода і його маси.	2-5	
4	Визначення передбачуваного терміну пологів.	2-5	
5	Інтерпретація результатів клінічних, лабораторних та інструментальних методів обстежень вагітних, роділь, плода (УЗД, аускультация, КТГ, тощо) для виявлення ускладнень вагітності, пологів, патологічного стану плода.	2-5	
6	Ведення фізіологічних пологів, післяпологового періоду.	2-5	
7	Визначення принципів лікування ускладнень вагітності, пологів, патологічних станів плода (плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода, ізоантигенна несумісність крові матері та плода, ранні гестози, гіпертензивні розлади, преєклампсія, еклампсія, невиношування вагітності, багатоплідна вагітність).	2-5	
8	Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Проведення первинного туалету новонародженого.	2-5	
9	Надання невідкладної допомоги при еклампсії, дистресу плода, асфіксії новонародженого.	2-5	
	Сума балів		48-80

Підпис викладача _____

7. Теми лекцій

Викладення лекційного матеріалу програмою не передбачено

8. Теми практичних занять

Наявність практичних занять не передбачена робочим навчальним планом.

9. Тематичний план самостійної роботи здобувачів освіти

№	Тема	Кількість годин
	Змістовий модуль I :Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару	
1	Принципи організації надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні.	10
2	Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення та ендокринної системи.	10
3	Трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження у клініці внутрішньої медицини.	10
4	Обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення та ендокринної системи.	10
5	Лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення та ендокринної системи.	10
6	Надання невідкладної допомоги у клініці внутрішньої медицини.	10
7	Принципи етики та деонтології у практиці лікаря терапевтичного відділення.	5
8	Підготовка до ПК	10
	Разом:	75
	Змістовий модуль II: Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару	
1	Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні.	8
2	Клініка, діагностика і тактика лікування хірургічної патології в умовах стаціонару.	8
3	Лабораторно-інструментальна діагностика в хірургії.	8
4	Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях.	8
5	Принципи етики та деонтології у практиці лікаря хірургічного відділення.	8
6	Підготовка до ПК	5
	Разом:	45
	Змістовий модуль III. Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару	
1	Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я дітей. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення.	13
2	Клінічна діагностика основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару.	13
3	Лабораторно-інструментальна діагностика основних дитячих хвороб.	13
4	Тактика лікування основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару.	13
5	Надання невідкладної медичної допомоги в умовах дитячого стаціонару.	13
6	Підготовка до ПК	13
	Разом:	75

	Змістовий модуль IV. Основні обов'язки та професійні дії лікаря пологового відділення стаціонару	
1	Принципи організації надання медичної допомоги вагітним, роділлям та породіллям в Україні. Основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини. Діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності.	8
2	Ведення фізіологічних пологів та післяпологового періоду.	8
3	Клінічна, лабораторно–інструментальна діагностика в акушерстві.	8
4	Діагностика і тактика лікування ускладнень вагітності, пологів, патологічних станів плода в умовах акушерського стаціонару (багатоплідна вагітність, плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода, ізоантигенна несумісність крові матері та плода, ранні гестози, гіпертензивні розлади, прееклампсія, еклампсія, невиношування вагітності).	8
5	Надання невідкладної медичної допомоги в акушерстві. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря пологового відділення.	8
6	Підготовка до ПК	5
	Разом:	45
	Загалом за дисципліну:	240

10. Методичне забезпечення

1. Гомозова О.А., Гусев В.М., Гюльмамедов П.Ф., Єрмолаєва М.В., Жаріков С.О., Лоскутова І.В., Ольшевська О.В., Хапченкова Д.С., Чернишова О.Є. Методичні рекомендації щодо проведення виробничої лікарської практики (стаціонар) студентів 4 курсу медичного факультету вищих медичних навчальних закладів. – Кропивницький: Донецький національний медичний університет, 2024. – 20 с.
2. Ситуаційні задачі, набори тестів для контрольних заходів.

11. Рекомендовані літературні джерела

Основна

1. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. — 4-е видання, К., Медицина, 2020. - 424 с.
2. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 2. Гінекологія: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. — 4-е видання, К., Медицина, 2020. - 424 с.
3. Захворювання органів дихання у сімейній медицині: навч. посіб. / Л.С. Бабінець, І.О. Боровик, Л.В. Андріюк та ін. - Тернопіль: ТНМУ «Укрмедкнига», 2019. – 312 с.
4. Захворювання органів травлення у сімейній медицині: навч. посіб. / Л.С. Бабінець, І.О. Боровик, Л.В. Андріюк та ін. - Тернопіль: ТНМУ «Укрмедкнига», 2021. – 328 с.
5. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 1. Розділи 1-8: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. – Київ, Медицина., 2019. – 680с.

6. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 2. Розділи 9-24: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. /– Київ, Медицина., 2019. – 584с + 6 к.вкл
7. Скрипник І.М. // Гастроентерологія: Підручник у 2-х томах. – Т. 2 /За ред.. Н.В. Харченко, О.Я. Бабака: ЦМК з ВМО МОЗ України. - Кропивницький ПП «Поліум», 2017. – С. 147-191.
8. Зубар Н.М. Основи фізіології та гігієни харчування: навч. посіб. – Видавництво «Мегакнига», 2019. - 330 с.
9. Катеренчук І.П. Клінічне тлумачення й діагностичне значення лабораторних показників у загальнолікарській практиці. Медичні аналізи. – К.: видавничий дім «Медкнига», 2020. – 228 с.
10. Клінічна лабораторна діагностика: підручник /Л.Є.Лаповець, Г.Б.Лебедь, О.Я.Ястремська та ін.: за ред. Л.Є.Лаповець. - 2-е вид., стер. – К.: ВСВ "Медицина", 2021. – 472 с.
11. Сучасні підходи до ведення пологів та післяпологового періоду при патологічному перебігу вагітності. Под ред. Громової А.М., Нестеренко Л.А., Полтава, 2016 р.
12. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.
13. Орлик В.В. Трансфузійна медицина: підручник. - К.: ВСВ «Медицина», 2023. – 424 с.
14. Свінціцький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навч. посіб. - К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 1008 с.
15. Оперативна хірургія та топографічна анатомія: підручник Ю.Т. Ахтемійчук, Ю.М. Вовк, С.В. Дорошенко та ін. — 5 видання 2020 р.
- 16.Хірургія: підручник / О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Пугінцева. — 5-е видання 2021 р.
17. ХІРУРГІЯ, підручник у 2 томах /П.Г. Кондратенко, В.І. Русин. – 2019.
18. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навч. посіб. для студентів, лікарів-інтернів мед. закл. вищ. освіти / Ю. В. Марушко, Г. Г. Шеф, Ф. С. Глумчер, С. М. Ярославська. - 2-ге вид., переробл. та допов. - Київ : Медицина, 2020. - 439 с.
19. Педіатрія : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / за ред. проф. О. В. Тяжкої. – Вид. 5-те. випр. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 1152 с.: іл.

Додаткова

1. Пасечко Н., Ярема Н., Мартинюк Л. Практичний посібник з внутрішньої медицини. - К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 432 с.
2. Передерій В. Р. Ткач С. М. Основи внутрішньої медицини: навч. посіб. - К., видавництво «Нова книга», 2019. – 640 с.
- 3.Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін. - 2-е вид. переб та допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 126 с.
- 4.Практичний посібник з внутрішньої медицини /за ред. проф. Н.В. Пасечко. - 2-е вид. випр. - К.: видавництво «Підручник», 2019. – 304 с.
- 5.Сабадишин Р.О. Внутрішня медицина: навч. посіб. – К., видавництво «Нова книга», 2019. – 528 с.

6. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. / за ред. Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ, 2017. 280 с.
7. Педіатрія: підручник у 2 т. / за ред. Аряєва М.Л., Котової Н.В. Т. 2. Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога, 2014. 312 с.
8. Педіатрія: навчальний посібник у 2 т. / за ред. М. Л. Аряєва, Н. В. Котової. Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. Одеса: ОНМедУ, 2014. 155 с.
9. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів : пер. з рос. / О. В. Катілов, Д. В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва, С. Ю. Макаров. – 2-ге вид. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 520 с. : іл.
10. Пульмонологія дитячого віку: навч. посібник / Стоєва Т. В., Весілик Н. Л., Соболева К.Б., Ситник В. В., Дойкова К. М.; за ред. Т. В. Стоєвої.— Одеса: Політехперіодика, 2020.— 222 с.: 59 іл., 88 табл.— (Серія «Путівник з педіатрії»).
11. Навчальний посібник з акушерства / за ред. І.Б. Венцківської, В.П. Лакатоша, В.М. Куща. Київ: РА-ГАРМОНІЯ, 2018. - 210 с.
12. Жукуляк О.М., Гвоздецька Г.С. Навчально-методичний посібник із акушерства та гінекології для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту. Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2019. - 58 с.

12. Додаткові ресурси

- 1.Офіційний веб-сайт ДНМУ
<https://dnmu.edu.ua/praktyka/>
- 2.Національна бібліотека імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Сайт світової організації екстреної хірургії <http://www.wses.org.uk/>
4. <http://www.gastro.org.guidelines/>
5. PubMed <http://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
6. Сайт IRCAD <http://websurg.com/>
7. <http://ginasthma.org/>
8. <http://goldcopd.org/>
- 9.Центр тестування при Міністерстві охорони здоров'я України
<https://www.testcentr.org.ua/uk/>